

Chambre des représentants de Belgique

SESSION ORDINAIRE 1998 - 1999 (*)

14 AVRIL 1999

PROJET DE LOI

**modifiant la loi du 14 juillet 1991
sur les pratiques du commerce et
sur l'information et la protection
du consommateur**

PROJET DE LOI

**modifiant les articles 97 et 117 de
la loi du 14 juillet 1991 sur les
pratiques du commerce et sur
l'information et la protection
du consommateur**

PROPOSITION DE LOI

**complétant, pour ce qui concerne la
vente par le canal d'Internet, la loi du
14 juillet 1991 sur la pratique du
commerce et sur l'information et
la protection du consommateur**

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION DE
L'ÉCONOMIE, DE LA POLITIQUE
SCIENTIFIQUE, DE L'ÉDUCATION, DES
INSTITUTIONS SCIENTIFIQUES ET
CULTURELLES NATIONALES, DES CLASSES
MOYENNES ET DE L'AGRICULTURE (1)

PAR

M. Luc WILLEMS

(1) Composition de la commission : Voir p. 2.

Voir:

- 2050 - 98 / 99 :

- N° 1 : Projet de loi.
- N°s 2 et 3 : Amendements.

Voir aussi :

- N° 5 : Texte adopté par la commission.

- 2051 - 98 / 99 :

- N° 1 : Projet de loi.

- 1220 - 96 / 97 :

- N° 1 : Proposition de loi de MM. Tavernier et Viseur.

(*) Cinquième session de la 49ème législature

Belgische Kamer van volksvertegenwoordigers

GEWONE ZITTING 1998 - 1999 (*)

14 APRIL 1999

WETSONTWERP

**tot wijziging van de wet van 14 juli 1991
betreffende de handelspraktijken en
de voorlichting en bescherming
van de consument**

WETSONTWERP

**tot wijziging van de artikelen 97 en
117 van de wet van 14 juli 1991 betref-
fende de handelspraktijken en de voor-
lichting en bescherming van de consu-
ment**

WETSVOORSTEL

**tot aanvulling, wat de verkoop via het
Internet betreft, van de wet van 14 juli
1991 betreffende de handelspraktijken
en de voorlichting en bescherming
van de consument**

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR HET
BEDRIJFSLEVEN, HET WETENSCHAPSBELEID,
HET ONDERWIJS, DE NATIONALE
WETENSCHAPPELIJKE EN CULTURELE
INSTELLINGEN, DE MIDDENSTAND
EN DE LANDBOUW (1)
UITGEBRACHT DOOR
DE HEER **Luc WILLEMS**

(1) Samenstelling van de commissie : Zie p. 2.

Zie:

- 2050 - 98 / 99 :

- Nr. 1 : Wetsontwerp.
- Nrs. 2 en 3 : Amendementen.

Zie ook :

- Nr. 5 : Tekst aangenomen door de commissie.

- 2051 - 98 / 99 :

- Nr. 1 : Wetsontwerp.

- 1220 - 96 / 97 :

- Nr. 1 : Wetsvoorstel van de heren Tavernier en Viseur.

(*) Vijfde zitting van de 49de zittingsperiode

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a examiné ces projets de loi au cours de ses réunions des 24 et 30 mars 1999.

I. — EXPOSÉ INTRODUCTIF DU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DE L'ECONOMIE ET DES TÉLÉCOMMUNICATIONS, CHARGÉ DU COMMERCE EXTÉRIEUR

«Les modifications que veut apporter ce projet de loi sont de deux ordres.

En premier lieu, il transpose deux directives européennes fort importantes:

- la directive du 20 mai 1997 concernant la protection des consommateurs en matière de contrats à distance,

- la directive du 6 octobre 1997 relative à la publicité comparative.

En second lieu, il reprend un certain nombre d'améliorations, tantôt purement formelles, tantôt de fond. Ces propositions d'amélioration ont été formulées après une évaluation approfondie de la loi effectuée par les deux administrations concernées du Ministère des Affaires économiques, à savoir, l'Administration de la Politique commerciale et l'Administration de l'Inspection économique.

Le Conseil de la Consommation a ensuite rendu un avis fort détaillé sur le texte établi par l'administration.

(1) Composition de la commission :
Président : M. Ansoms

A. — Titulaires	B. — Suppléants
C.V.P. M. Ansoms, Mme Creyf, MM. Moors, Willems.	MM. Cauwenberghs, De Crem, Mme Gardeyn-Debever, MM. Pieters, Vermeulen.
P.S. MM. Demotte, Larcier, Toussaint.	Mme Burgeon, MM. Delizée, Dighneef, Mook.
V.L.D. MM. De Grauwe, Lano, van den Abeelen.	MM. Desimpel, Smets, Van Aperen, Van Belle.
S.P. MM. De Richter, Verstraeten.	MM. Bartholomeeussen, Cuyt, Schoeters.
P.R.L.- MM. Clerfayt, Hotermans. F.D.F.	MM. Denis, Seghin, Wauthier.
P.S.C. M. Fournaux.	MM. Arens, Mairesse.
V.B. M. Van den Broeck.	MM. Geraerts, Lowie.
Agalev/M. Deleuze. Ecolo	MM. Tavernier, Wauters.

C. — Membre sans voix délibérative
V.U. M. Van Hoorebeke.

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft deze wetsontwerpen besproken tijdens haar vergaderingen van 24 en 30 maart 1999.

I. — INLEIDENDE UITEENZETTING VAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN ECONOMIE EN TELECOMMUNICATIE, BELAST MET BUTENLANDSE HANDEL

«De wijzigingen die dit ontwerp wil aanbrengen, zijn van tweeërlei aard.

In de eerste plaats, zet het twee zeer belangrijke Europese richtlijnen om :

- de richtlijn van 20 mei 1997 betreffende de bescherming van de consument bij op afstand gesloten overeenkomsten,

- de richtlijn van 6 oktober 1997 betreffende de vergelijkende reclame.

In de tweede plaats, herneemt het een bepaald aantal verbeteringen, die nu eens zuiver formeel zijn, dan weer ten gronde. De voorstellen tot verbetering werden geformuleerd na een grondige evaluatie van de wet. Deze evaluatie werd uitgevoerd door de twee betrokken Besturen van het Ministerie van Economische Zaken : het Bestuur Handelsbeleid en het Bestuur Economische Inspectie.

De Raad voor het Verbruik heeft daarna een zeer gedetailleerd advies verstrekt over de tekst die door de Administratie werd opgesteld.

(1) Samenstelling van de commissie :
Voorzitter : de heer Ansoms

A. — Vaste leden	B. — Plaatsvervangers
C.V.P. H. Ansoms, Mevr. Creyf, HH. Moors, Willems.	MM. Cauwenberghs, De Crem, Mme Gardeyn-Debever, MM. Pieters, Vermeulen.
P.S. HH. Demotte, Larcier, Toussaint.	Mevr. Burgeon, HH. Delizée, Dighneef, Mook.
V.L.D. HH. De Grauwe, Lano, van den Abeelen.	HH. Desimpel, Smets, Van Aperen, Van Belle.
S.P. HH. De Richter, Verstraeten.	HH. Bartholomeeussen, Cuyt, Schoeters.
P.R.L.- HH. Clerfayt, Hotermans. F.D.F.	HH. Denis, Seghin, Wauthier.
P.S.C. H. Fournaux.	HH. Arens, Mairesse.
V.B. H. Van den Broeck.	HH. Geraerts, Lowie.
Agalev/H. Deleuze. Ecolo	HH. Tavernier, Wauters.

C. — Niet-stemgerechtigd lid
V.U. H. Van Hoorebeke.

Vous constaterez que le texte est scindé en deux projets de loi. Le Conseil d'État a en effet fait remarquer que deux articles du texte qui lui était soumis concernaient des matières visées à l'article 77 de la Constitution, et étaient donc soumis au bicaméralisme obligatoire.

Les lignes de force du projet peuvent être résumées comme suit.

Nouvelles définitions

Deux nouvelles définitions apparaissent à l'article 2 : «services financiers» et «jours ouvrables».

Pourquoi une définition de «services financiers» ?

La L.P.C. s'applique aux services, tels que définis à l'actuel article 1er, point 2. Les services financiers sont incontestablement inclus dans la définition générale de «services».

Cette définition est rendue nécessaire par le fait que, à l'instar de la directive «Contrats à distance», la section correspondante du projet de loi ne s'applique pas non plus aux services financiers.

Le 14 octobre 1998, la Commission européenne a d'ailleurs présenté une proposition de directive concernant la commercialisation à distance de services financiers auprès des consommateurs. L'objectif est de prévoir un cadre juridique harmonisé et adéquat qui tient compte des spécificités de ces services.

La définition de services financiers, de même que la liste, s'inspirent directement de cette proposition de directive.

Ppublicité comparative et publicité interdite

Les articles 4, 5, 6, 7, 8 et 10 visent à transposer la directive «publicité comparative». Précisons qu'il s'agit d'une directive d'harmonisation intégrale et que dès lors les États membres ne peuvent maintenir ni adopter des dispositions plus contraignantes.

L'architecture générale de la transposition de la directive se présente comme suit.

L'article 4 du projet de loi complète l'article 22 de la L.P.C. par la définition de la «publicité comparative», laquelle vient compléter la définition actuelle de «publicité».

U zult vaststellen dat de tekst in twee wetsontwerpen werd opgesplitst. De Raad van State heeft inderdaad doen opmerken, dat twee artikelen van de tekst die hem werden voorgelegd, over aangelegenheden gingen die in artikel 77 van de Grondwet worden bedoeld. Zij waren bijgevolg aan het verplichte bicameralisme onderworpen.

De krachtlijnen van het ontwerp kunnen als volgt worden samengevat.

Nieuwe definities

In artikel 2 verschijnen twee nieuwe definities : «financiële diensten» en «werkdagen».

Waarom een definitie van «financiële diensten» ?

De W.H.P. is van toepassing op de diensten zoals die omschreven zijn in het huidige artikel 1, punt 2. Ontegensprekelijk zijn de financiële diensten begrepen in de algemene definitie van «diensten».

Deze definitie is noodzakelijk gebleken omwille van het feit dat, in navolging van de richtlijn «Op afstand gesloten overeenkomsten», de overeenkomstige afdeling van het ontwerp evenmin van toepassing is op de financiële diensten.

Op 14 oktober 1998 heeft de Europese Commissie trouwens een voorstel van richtlijn voorgesteld, betreffende de commercialisering op afstand van financiële diensten naar de verbruikers toe. De doelstelling is het voorzien van een geharmoniseerd en geschikt juridisch kader, dat rekening houdt met de eigenheden van deze diensten.

De definitie van financiële diensten, net als de lijst, wordt rechtstreeks ingegeven door dit voorstel van richtlijn.

Vergelijkende reclame en verboden reclame

De artikelen 4, 5, 6, 7, 8 en 10 beogen het omzetten van de richtlijn «vergelijkende reclame». Laat mij eerst verduidelijken dat het gaat om een richtlijn voor integrale harmonisering en dat de Lidstaten bijgevolg geen meer dwingende bepalingen mogen behouden of goedkeuren.

De algemene architectuur van de omzetting van de richtlijn kan als volgt geschetst worden.

Artikel 4 van het ontwerp vervolledigt artikel 22 van de W.H.P. door de definitie van «vergelijkende reclame» die de huidige definitie van «reclame» aanvult.

L'article 6 introduit un article 23 bis nouveau qui détermine les conditions cumulatives dans lesquelles la publicité comparative est considérée comme licite. La publicité comparative qui ne respecte pas ces conditions est interdite.

L'article 10 modalise l'interdiction de comparaison de prix prévue à l'article 43, § 4.

Par ailleurs, en matière de publicité trompeuse ou abusive cette fois, un point 14 est ajouté à l'article 23. Il interdit la publicité comportant des offres gratuites de produits ou de services, lorsque la demande d'obtention de l'offre n'est pas distincte du bon de commande.

Ceci interdit les pratiques utilisées par les vendeurs à distance, pratiques qui consistent à mêler bon de commande et demande de cadeaux gratuits sur un même document. Trop souvent, le consommateur n'ose pas renvoyer un bon de commande vierge et se sent contraint de commander un ou plusieurs produits pour pouvoir obtenir son cadeau.

Il conviendra dès lors que les vendeurs dissocient le document permettant de réclamer le cadeau du bon de commande, et ainsi de clarifier leur offre.

Ventes en liquidation

La durée maximale d'une vente en liquidation est portée de trois à cinq mois.

Le système des demandes successives de prolongation, qui générerait pas mal de tracasseries administratives, a ainsi été abandonné.

Précisons que pour le commerçant qui renonce à toute activité professionnelle pour cause d'admission à la pension, la durée maximale de la liquidation est portée à un an.

Ventes publiques

L'accent est mis de façon plus catégorique sur le fait que les ventes publiques s'adressant uniquement à d'autres vendeurs sont exclues du champ d'application de la loi.

Une modification plus fondamentale consiste en la suppression des ventes publiques de produits neufs, dans le cadre d'une liquidation. Pour rappel, le principe en matière de ventes publiques, c'est qu'elle ne peuvent porter que sur des produits usagés. L'exception concerne précisément les ventes en liquidation.

Artikel 6 voert een nieuw artikel 23bis in, dat de cumulatieve voorwaarden bepaalt waaronder de vergelijkende reclame beschouwd wordt als wettelijk. De vergelijkende reclame, die niet aan deze voorwaarden voldoet, is verboden.

Artikel 10 herschikt het verbod op vergelijking van prijzen zoals voorzien in artikel 43, § 4.

Overigens wordt inzake misleidende of onrechtmatige reclame, dit keer een punt 14 bij artikel 23 gevoegd. Het verbiedt de reclame die kosteloze aanbiedingen van producten of diensten bevat, zo het verzoek tot verkrijging van de aanbieding niet gescheiden is van de bestelbon.

Dit verbiedt de praktijken die worden gebruikt door verkopers op afstand. Deze praktijken bestaan er in, bestelbon en aanvraag voor gratis geschenken op eenzelfde document door elkaar te halen. Al te vaak durft de consument geen blanco bestelbon terugsturen en voelt hij zich verplicht één of meerdere producten te bestellen om zijn geschenk te kunnen bekomen.

Het past bijgevolg, dat de verkopers voortaan het document om het geschenk op te vragen, scheiden van de bestelbon teneinde hun aanbod te verhelderen.

Uitverkopen

De maximale tijdsduur van een uitverkoop wordt van drie naar vijf maanden gebracht.

Het systeem van opeenvolgende verlengingsaanvragen, dat heel wat administratieve rompslomp met zich bracht, wordt aldus volledig opgegeven.

Laten wij verduidelijken dat, voor de handelaar die elke beroepsactiviteit stopt wegens pensioen, de maximum duur van de uitverkoop naar één jaar wordt gebracht.

Openbare verkopen

De nadruk wordt meer categoriek gelegd op het feit dat de openbare verkopen, die enkel gericht zijn tot andere verkopers, uit het toepassingsgebied van de wet worden geweerd.

Een meer fundamentele wijziging bestaat in het afschaffen van de openbare verkopen van nieuwe producten, in het kader van een uitverkoop. Ter herinnering is het principe inzake openbare verkopen, dat zij slechts mogen slaan op gebruikte producten. De uitzondering betreft precies de uitverkopen.

Cette dérogation n'a été utilisée que par deux catégories de vendeurs, ceux qui vendent des tapis, et ceux qui vendent des bijoux. Or, il est démontré que ces vendeurs créent eux-mêmes les conditions leur permettant de procéder à une liquidation, et par la-même, à une vente publique.

Vu les abus manifestes, et surtout l'absence de nécessité économique, la dérogation au principe de la vente de produits usagés est supprimée.

Les contrats à distance

La L.P.C. comporte déjà une section 9 toute entière consacrée à la vente à distance.

Pour transposer correctement la directive du 20 mai 1997 concernant la protection des consommateurs en matière de contrats à distance, il a été jugé préférable de remplacer toute cette section par de nouvelles dispositions plutôt que d'apporter des modifications ponctuelles aux articles 77 à 83.

La directive européenne comporte une clause d'harmonisation minimale. C'est dans cet esprit qu'a été rédigée la présente section, à savoir maintenir certains acquis de la loi actuelle en ce qui concerne la protection du consommateur.

La section 9 ainsi reformulée fournit un cadre légal, non seulement à la vente à distance classique (vente par correspondance), mais également au commerce électronique, dont chacun prédit un développement impressionnant à très court terme.

Le régime mis en place par le projet de loi est le suivant :

- on vise la vente à distance tant de produits que de services;
- au stade de l'offre en vente, l'information préalable du consommateur est requise sur une série d'éléments essentiels, par tout moyen adapté à la technique de communication à distance utilisée;
- au plus tard lors de la livraison de produits ou avant l'exécution du service, la confirmation des éléments d'information préalable doit avoir lieu par écrit ou sur un autre support durable;

Deze afwijking werd slechts gebruikt voor twee categorieën verkopers : zij die tapijten verkopen, en zij die juwelen verkopen. Nu is aangetoond dat deze verkopers zelf de voorwaarden scheppen die hen toelaten over te gaan tot een uitverkoop, en daardoor tot een openbare verkoop.

Gezien de duidelijke misbruiken, en vooral gezien het ontbreken van economische noodzaak, wordt de afwijking van het principe van de verkoop van gebruikte producten afgeschaft.

De overeenkomsten op afstand

De W.H.P. bevat reeds een afdeling 9, die volledig gewijid is aan de verkoop op afstand.

Teneinde de richtlijn van 20 mei 1997 betreffende de bescherming van de consument bij op afstand gesloten overeenkomsten correct om te zetten, werd het verkieslijk geacht heel deze afdeling te vervangen door nieuwe bepalingen, eerder dan punctuele wijzigingen aan te brengen aan de artikelen 77 tot 83.

De Europese richtlijn omvat een minimum harmonisatieclausule. Het is in die geest dat deze afdeling werd opgesteld, namelijk bepaalde verworvenheden van de huidige wet behouden, wat betreft de bescherming van de consument.

De aldus geherformuleerde afdeling 9 biedt een wettelijk kader, niet alleen voor de klassieke verkoop op afstand (verkoop per briefwisseling), maar ook voor de elektronische handel, waarvan iedereen een indrukwekkende ontwikkeling op korte termijn voorspelt.

Het stelsel dat door het wetsontwerp ingevoerd wordt, is het volgende :

- men mikt op de verkoop op afstand van zowel producten als van diensten;
- in het stadium van de tekoopaanbieding is de voorafgaande informatie van de consument vereist over een reeks essentiële elementen, door elk middel dat aangepast is aan de gebruikte techniek voor communicatie op afstand;
- uiterlijk bij de levering van de producten of vóór de uitvoering van de dienst, moet de bevestiging van de elementen van de voorafgaande informatie schriftelijk plaatsvinden of op een andere duurzame draager ;

- la faculté de renoncer au contrat dans un délai de 7 jours ouvrables reste prévue. Si le vendeur n'a pas rempli ses obligations d'information le délai de renonciation est porté à trois mois;

- on trouve un ensemble de règles concernant le partage de responsabilité en cas de perte, de vol, ou d'usage frauduleux d'un instrument de transfert électronique de fonds, utilisé dans le cadre d'un contrat à distance;

- la preuve de l'existence d'une information préalable, d'une confirmation écrite et du consentement du consommateur incombe au vendeur. Jusqu'ici, cette preuve ne pouvait être apportée par présomption. Cette interdiction est supprimée;

- lorsqu'un vendeur commet une infraction en matière de vente à distance, il convient de disposer de moyens permettant de suspendre la fourniture de la technique de communication utilisée par le contrevenant.

Des pouvoirs particuliers sont ainsi donnés au juge d'instruction pour ordonner aux opérateurs de technique de communication à distance, de suspendre, lorsqu'ils sont en mesure de la faire, la mise à la disposition du contrevenant de la technique de communication utilisée pour la réalisation de l'infraction. Cette disposition est reprise dans le projet de loi n°2.

- enfin, de larges possibilités d'adaptation réglementaire de la section «contrats à distance» sont prévues.

*
* *

Brièvement, voici quelques autres modifications apportées à la L.P.C.

- en matière de vente en boule de neige, l'interdiction visée à l'article 84 s'appliquera également aux services,

- à l'article 86, § 1er, la notion de paiement au comptant a donné lieu à des interprétations différentes dans le cadre des ventes en foires. Il est précisé qu'il s'agit d'un paiement sur place de la somme totale,

- un article 94bis est inséré dans le chapitre VII consacré aux pratiques contraires aux usages honnêtes. Son but est d'interdire l'usage de lettres de change dans les relations entre vendeurs et consommateurs.

- de la possibilité om aan een overeenkomst te ver-
zaken binnen een termijn van 7 werkdagen, blijft
voorzien. Zo de verkoper niet heeft voldaan aan zijn
informatieverplichtingen, wordt de verzakingstermijn
naar drie maanden gebracht;

- men vindt een geheel van regels betreffende de
verdeling van de aansprakelijkheid in geval van ver-
lies, van diefstal, of van bedrieglijk gebruik van een
instrument voor de elektronische overdracht van gel-
den, gebruikt in het kader van een overeenkomst op
afstand;

- het bewijs van bestaan van een voorafgaande in-
formatie, van een schriftelijke bevestiging en van de
instemming van de consument rust op de verkoper.
Tot nu toe kon dit bewijs niet worden geleverd door
vermoedens. Dit verbod wordt afgeschaft ;

- wanneer een verkoper een inbreuk pleegt inzake
verkoop op afstand, past het te beschikken over mid-
delen die toelaten de levering van de door de overtre-
der gebruikte communicatietechniek op te schorten.

Zo zullen bijzondere machten worden verleend aan
de onderzoeksrechter om de communicatietechniek-
exploitanten op afstand het bevel te geven, zo zij daar-
toe in staat zijn, de levering van de communicatie-
techniek die ter beschikking staat van de overtreder
en die gebruikt werd om de inbreuk te plegen, op te
schorten. Deze bepaling wordt overgenomen in wets-
ontwerp nr 2;

- ten slotte worden ruime mogelijkheden voorzien
voor reglementaire aanpassing van de afdeling «over-
eenkomsten op afstand».

*
* *

Kort volgen nu enkele andere wijzigingen die aan
de W.H.P. werden aangebracht :

- inzake kettingverkoop, zal het verbod bedoeld in
artikel 84 eveneens van toepassing worden op de dien-
sten,

- in artikel 86, § 1, heeft het begrip «contante beta-
ling» aanleiding gegeven tot verschillende interpre-
taties in het kader van verkoop op (handels)beurzen.
Er wordt gepreciseerd dat het gaat om een betaling
ter plaatse van het totale bedrag,

- een artikel 94bis wordt ingevoegd in hoofdstuk
VII, gewijd aan de praktijken die strijdig zijn met de
eerlijke gebruiken. Het doel ervan is, het gebruik van
wisselbrieven te verbieden in de betrekkingen tus-
sen verkopers en consumenten.

II. — EXAMEN DE LA PROPOSITION DE LOI JOINTE N° 1220/1

M. J.-P. Viseur, coauteur, fait observer que la proposition de loi vise essentiellement à étendre la législation sur les pratiques du commerce aux activités commerciales réalisées par le canal d'Internet. Il renvoie, pour plus de détails, aux développements de la proposition de loi.

Le vice-premier ministre marque bien sûr son plein accord sur les objectifs poursuivis par les auteurs de la proposition de loi, mais ajoute que ces objectifs sont d'ores et déjà atteints, étant donné que, d'une part, la loi du 14 juillet 1991 s'applique à toute forme de commerce, y compris le commerce sur ou via Internet et que, d'autre part, le Conseil des ministres a récemment approuvé un avant-projet de loi relatif à la signature digitale. La méthode de vérification de l'authenticité de la signature, prévue dans cet avant-projet de loi, rendra bien sûr le commerce électronique nettement plus sûr qu'à l'heure actuelle, l'acheteur transmettant aujourd'hui à ses risques et périls le numéro de sa carte de crédit pour effectuer son achat via Internet. Enfin, le vice-premier ministre fait observer qu'il existe également une proposition de directive européenne en la matière.

La nouvelle section 9 - Des contrats à distance - constitue le cadre légal général du commerce électronique.

En application de l'art. 83, § 1er, 1°, le Roi pourra, si nécessaire, prescrire les dispositions particulières applicables à certaines techniques de communication à distance, en particulier la télématique.

III. — DISCUSSION GENERALE

Votre rapporteur, *M. Willems*, ne peut que souscrire à la transposition, par les projets de loi, de deux directives européennes importantes. Il formule un certain nombre de remarques.

1. Les projets de loi contiennent-ils des dispositions débordant le cadre de la simple transposition des deux directives? Dans l'affirmative, lesquelles?

2. Le Conseil de la consommation a rendu un avis sur les projets. L'intervenant souhaiterait en obtenir une copie.

3. L'intervenant trouve déjà, dans les quotidiens, des comparaisons entre les tarifs téléphoniques de différents opérateurs. Cela est-il déjà autorisé aujourd'hui ou anticipe-t-on sur l'entrée en vigueur de ces projets de loi?

II. — BESPREKING VAN HET TOEGEVOEGD WETSVOORSTEL NR. 1220/1

De heer J.-P. Viseur, mede-indiener, merkt op dat het wetsvoorstel in essentie beoogt de wetgeving op de handelspraktijken van toepassing te maken op de handel via Internet. Hij verwijst verder naar de toelichting.

De vice-eerste minister is het uiteraard volledig eens met de intenties van de indieners. Nochtans wordt aan hun bezorgdheid reeds tegemoet gekomen doordat enerzijds de wet van 14 juli 1991 van toepassing is op elke vorm van handel, inclusief de handel op of via Internet. Anderzijds heeft de Ministerraad onlangs een voorontwerp van wet goedgekeurd met betrekking tot de digitale handtekening. De hierin opgenomen methode voor verificatie van de authenticiteit van de handtekening, zal de elektronische handel uiteraard een stuk veiliger maken, in vergelijking met de huidige situatie waarbij men, op eigen risico, het kredietkaartnummer doorgeeft voor aankopen via Internet. Tenslotte merkt de vice-eerste minister nog op dat terzake ook reeds een voorstel van Europese Richtlijn bestaat.

De nieuwe afdeling 9 - Overeenkomsten op afstand - maakt het algemene wettelijke kader uit voor de elektronische handel.

Met toepassing van art. 83, § 1, 1°, zal de Koning, zo nodig, bijzondere bepalingen kunnen voorschrijven die toepasbaar zijn op bepaalde communicatietechnieken op afstand, meer in het bijzonder op de telematica.

III. — ALGEMENE BESPREKING

Uw rapporteur, *de heer Willems* kan de omzetting, door de wetsontwerpen, van twee belangrijke Europese Richtlijnen, alleen maar onderschrijven. Hij maakt een aantal bedenkingen.

1. Bevatten de wetsontwerpen bepalingen die de loutere omzetting van de twee richtlijnen te buiten gaan? Zo ja, welke?

2. De Raad voor het Verbruik heeft over de ontwerpen een advies uitgebracht. Graag ontving spreker een copie.

3. Spreker vindt nu al in de dagbladen vergelijkingen tussen de telefoontarieven van verschillende operatoren. Is zulks vandaag al toegelaten of anticipeert dit op de inwerkingtreding van deze wetsontwerpen?

Le vice-premier ministre répond à la première question par l'affirmative et renvoie à son exposé. L'avis du Conseil de la consommation sera fourni aux membres de la commission avec les textes des deux directives.

Il indique enfin qu'à l'heure actuelle, la publicité comparative est encore interdite dans notre pays, et ce jusqu'à l'entrée en vigueur du présent projet.

IV. — DISCUSSION DES ARTICLES

A. *Projet de loi n° 2050/1*

Article 1er

Cet article ne donne lieu à aucune observation et est adopté par 10 voix et une abstention.

Art. 2

M. Willems présente un *amendement* (n° 2, Doc. n° 2050/3) visant à préciser, au point 3bis inséré dans l'article 1er de la loi du 14 juillet 1991, que l'énumération de services financiers, dans ce point 3bis, a trait à la section 9 du chapitre VI de la loi, telle qu'elle est remplacée par l'article 20 du projet de loi. L'exposé des motifs précise d'ailleurs que la nécessité d'énumérer ces services financiers s'est fait jour parce que la directive relative aux ventes à distance ne s'applique pas aux ventes à distance de services financiers.

Le même auteur présente ensuite un *amendement* (n° 3 - Doc. n° 2050/3). Celui-ci vise à modifier l'énumération des services financiers, au point 3bis susmentionné, en vue de la rendre entièrement conforme à la liste des services financiers figurant dans l'annexe de la proposition de directive concernant la commercialisation à distance de services financiers. Une définition harmonisée et uniforme des services financiers dans la loi et dans la directive permettra d'appliquer les règles de manière uniforme dans tous les États membres et contribuera à renforcer la sécurité juridique. L'intervenant ajoute que son amendement supprime le point J («participation à des émissions de titres et services connexes»), étant donné que cette activité ne concerne que des professionnels. Le point K («assurances») est scindé, comme dans l'annexe de la proposition de directive précitée.

Le vice-premier ministre ne voit pas d'objection aux amendements n°s 2 et 3, pour autant qu'ils soient insérés dans le texte de l'article 20. Cette insertion impliquerait la suppression de l'article 2, 1°, du projet de loi. Il attire encore l'attention sur le fait que son *amendement* n° 9 (Doc n° 2050/3) apporte une cor-

De vice-eerste minister antwoordt bevestigend op de eerste vraag : hij verwijst naar zijn uiteenzetting. Het advies van de Raad voor het Verbruik zal samen met de tekst van de 2 richtlijnen aan de commissieleden worden bezorgd.

Tenslotte is vergelijkende reclame vandaag in ons land nog steeds verboden en dit tot het van kracht worden van dit ontwerp.

IV. —ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

A. *Wetsontwerp nr. 2050/1*

Artikel 1

Bij dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt. Het wordt aangenomen met 10 stemmen en 1 onthouding.

Art. 2

De heer Willems dient een *amendement* nr. 2 (Stuk nr. 2050/3) in. Dit beoogt, in het in artikel 1 van de wet van 14 juli 1991 toegevoegde punt 3bis, uitdrukkelijk te verduidelijken dat de opsomming van financiële diensten in dit punt 3bis betrekking heeft op hoofdstuk VI, Afdeling 9, van de wet zoals dit wordt ingevoegd door art. 20 van het wetsontwerp. De memorie van toelichting stelt trouwens uitdrukkelijk dat een opsomming van deze financiële diensten noodzakelijk is, omdat de richtlijn inzake de verkopen op afstand niet van toepassing is op verkopen op afstand van financiële diensten.

Dezelfde indiener dient vervolgens een *amendement* nr. 3 (Stuk nr. 2050/3) in. Dit beoogt de opsomming van financiële diensten, onder voormeld punt 3bis, te wijzigen, teneinde volledige overeenstemming te bereiken met de lijst van financiële diensten, zoals opgenomen in de bijlage bij het voorstel van richtlijn inzake de verkoop op afstand van financiële diensten. Een geharmoniseerde en éénvormige definitie van financiële diensten in de wet en in de richtlijn zal leiden tot een éénvormige toepassing van regels in alle lidstaten en tot meer rechtszekerheid. Spreker voegt eraan toe dat zijn amendement het punt J («deelname aan de uitgifte van effecten en connexe diensten») schrapt, omdat dergelijke activiteit alleen plaatsvindt tussen professionals. Het punt «K» («verzekeringen») wordt opgesplitst, zoals in de bijlage bij voornoemd voorstel van richtlijn.

De vice-eerste minister heeft geen bezwaar tegen de amendementen nrs 2 en 3 voor zover ze worden ingevoegd in de tekst van artikel 20 zelf. Dit zou dan impliceren dat art. 2, 1°, van het wetsontwerp wordt geschrapt. Hij vestigt er nog de aandacht op dat zijn *amendement* nr. 9 (Stuk nr. 2050/3) een legistieke cor-

rection légistique à cet article 2, 1°, *in fine*. Cette correction doit, le cas échéant, être reprise dans l'amendement à l'article 20.

M. Willems marque son accord sur les propositions du vice-premier ministre. Il présente dès lors *un amendement* (n° 11 - Doc. n° 2050/3) visant à supprimer entièrement le texte de l'article 2, 1°, étant entendu que le texte de l'article 2, 1°, tel que modifié par les amendements n°s 2, 3 et 9, est transféré à l'article 20 (art. 77, § 1er, 4°). Ce transfert fait l'objet de son amendement n° 10.

*
* *

Les amendements n°s 2, 3 et 9 sont retirés.

L'amendement n° 11 de *M. Willems*, ainsi que l'article 2, ainsi modifié, sont adoptés par 10 voix et une abstention.

Art. 3 et 4

Ces articles ne donnent lieu à aucune observation et sont adoptés par 10 voix et une abstention.

Art. 5

M. Willems présente un *amendement* (n°4 - Doc. n°2050/3) visant à supprimer les mots «ou impliquant sans nécessité la possibilité d'identifier un ou plusieurs autres vendeurs» à l'article 23, 7°, de la loi du 14 juillet 1991. Lorsqu'il est combiné avec le nouvel article 23bis (tel qu'il est inséré par l'article 6 du projet de loi), l'article 23, 7°, limite en effet de manière inadmissible le pouvoir d'appréciation du juge en matière de publicité comparative.

Le vice-premier ministre objecte que l'article 23, 7°, vise la publicité qui permet d'identifier un ou plusieurs vendeurs sans qu'il s'agisse nécessairement de concurrents. Cette disposition ne relève donc pas du champ d'application de la réglementation relative à la publicité comparative, telle qu'elle est définie à l'article 4 du projet de loi. Cette définition est en effet libellée comme suit :

«Est considérée comme publicité comparative, toute publicité qui, explicitement ou implicitement, identifie un concurrent ou des produits ou services offerts par un concurrent.»

Il convient donc de maintenir l'article 23, 7°, en y apportant la précision prévue à l'article 5, 4°, du projet de loi, selon laquelle il n'est pas porté préjudice

rectie aanbrengt in dit artikel 2, 1°, *in fine*. Deze correctie dient desgevallend overgenomen in het amendement op art. 20.

De heer Willems kan zich terugvinden in de voorstellen van de vice-eerste minister. Hij dient dan ook *een amendement nr. 11* (stuk nr. 2050/3) in dat ertoe strekt de tekst van art. 2, 1°, volledig te schrappen, met dien verstande dat, de tekst van art. 2, 1°, zoals gewijzigd door de amendementen nrs 2, 3 en 9, wordt overgebracht naar art. 20 (art. 77, § 1, 4°). Deze overbrenging maakt het voorwerp uit van zijn amendement nr. 10.

*
* *

Amendementen nrs. 2, 3 en 9 worden ingetrokken.

Amendement nr. 11 van de heer Willems, evenals het aldus gewijzigde artikel 2, worden aangenomen met 10 stemmen en 1 onthouding.

Art. 3 en 4

Bij deze artikelen worden geen opmerkingen gemaakt.

Ze worden aangenomen met 10 stemmen en 1 onthouding.

Art. 5

De heer Willems dient *een amendement nr. 4* (Stuk nr. 2050/3) in. Dit beoogt, in het 7° van art. 23 van de wet van 14 juli 1991 de woorden «of die het zonder noodzaak mogelijk maken één of meerdere andere verkopers te identificeren» te schrappen. Immers, gecombineerd met het nieuwe art. 23bis (zoals ingevoegd door art. 6 van het wetsontwerp), beperkt art. 23, 7°, de appreciatiebevoegheid van de rechter inzake vergelijkende reclame op onaanvaardbare wijze.

De vice-eerste minister werpt tegen dat art. 23, 7°, de reclame beoogt die het mogelijk maakt één of meer andere verkopers te identificeren zonder dat het noodzakelijkerwijze om concurrenten gaat. Aldus blijft deze bepaling buiten het toepassingsgebied van de reglementering m.b.t. vergelijkende reclame, zoals gedefinieerd in art. 4 van het wetsontwerp. Deze definitie luidt immers als volgt :

«Wordt als vergelijkende reclame beschouwd elke vorm van reclame waarbij een concurrent dan wel door een concurrent aangeboden goederen of diensten uitdrukkelijk of impliciet worden genoemd».

Artikel 23, 7°, dient dus te worden behouden, mits de verduidelijking aangebracht door art. 5, 4°, van het wetsontwerp, d.w.z. onverminderd de bepalingen

aux dispositions relatives à la publicité comparative prévues au nouvel article 23bis de la loi du 14 juillet 1991 (inséré par l'article 6 du projet de loi).

M. Willems présente ensuite un amendement (n° 8, Doc. n° 2050/3) visant à insérer, dans l'article 23, alinéa 1er, 5°, de la loi du 14 juillet 1991, un alinéa disposant que «la publicité par courrier électronique non sollicitée doit être identifiable comme telle, d'une manière claire et non équivoque, dès sa réception par le destinataire».

L'auteur précise que cet amendement forme un tout avec l'amendement n° 7 qu'il présente au nouvel article 82, § 2, alinéa 1er, de la loi précitée, proposé par l'article 20. L'amendement n° 7 vise à supprimer l'obligation faite au vendeur d'obtenir le consentement préalable du consommateur pour lui transmettre du courrier électronique dans le cadre de contrats à distance.

L'intervenant renvoie à la justification de ses amendements n° 7 et 8.

*
* *

M. Willems retire l'amendement n° 4.

L'amendement n° 8 de M. Willems ainsi que l'article 5, ainsi modifié, sont adoptés par 10 voix et une abstention.

Art. 6

M. Willems présente un amendement (n° 5 - Doc. n° 2050/3). Celui-ci vise à ajouter aux conditions d'autorisation de la publicité comparative énumérées à l'article 23bis, § 1er, proposé, que la publicité doit être justifiée par la nécessité d'identifier un ou plusieurs autres vendeurs.

Le vice-premier ministre rappelle que la directive relative à la publicité comparative vise à l'harmonisation intégrale des législations nationales. Il est donc impossible d'ajouter dans l'article 23bis des conditions non prévues dans la directive.

*
* *

L'amendement n° 5 de M. Willems est retiré. L'article 6 est adopté par 10 voix et une abstention.

m.b.t. vergelijkende reclame zoals opgenomen in het (door artikel 6 ingevoegde) nieuwe artikel 23bis van de wet van 14 juli 1991.

De heer Willems dient hierop een amendement nr. 8 (Stuk nr. 2050/3) in. Dit beoogt de toevoeging in art. 23, eerste lid, 5°, van de wet van 14 juli 1991 van een nieuw lid, luidens het welk «ongevraagde reclame per e-mail bij de ontvangst ervan door de afnemer duidelijk en ondubbelzinnig als zodanig herkenbaar moet zijn».

Dit amendement moet volgens de indiener samen-gelezen worden met zijn amendement nr. 7 op het door art. 20 voorgestelde nieuwe art. 82, § 2, eerste lid, van voornoemde wet : dit amendement nr. 7 schrapt de noodzakelijke voorafgaande instemming van de consument voor het ontvangen van elektronische briefwisseling, in het kader van de overeenkomsten op afstand.

Spreeker verwijst naar de toelichting bij zijn amendementen nrs 7 en 8.

*
* *

Amendement nr. 4 van de heer Willems wordt ingetrokken.

Amendement nr. 8 van de heer Willems, evenals het aldus gewijzigde artikel 5 worden aangenomen met 10 stemmen en 1 onthouding.

Art. 6

De heer Willems dient een amendement nr. 5 (Stuk nr. 2050/3) in. Dit beoogt, in de in het voorgestelde art. 23bis, § 1, opgesomde voorwaarden waaronder vergelijkende reclame is geoorloofd, als voorwaarde toe te voegen dat de vergelijking gerechtvaardigd moet zijn door de noodzaak om één of meer andere verkopers te identificeren.

De vice-eerste minister herinnert eraan dat de Richtlijn betreffende vergelijkende reclame een integrale harmonisatie van de nationale wetgevingen beoogt. Het is dus onmogelijk om, hier in art. 23bis, voorwaarden toe te voegen die niet zijn voorzien in de Richtlijn.

*
* *

Amendement nr. 5 van de heer Willems wordt ingetrokken. Artikel 6 wordt aangenomen met 10 stemmen en 1 onthouding.

Art. 7 à 10

Ces articles ne donnent lieu à aucune observation et sont adoptés par 10 voix et une abstention.

Art. 11

M. Demotte présente un amendement (n° 1-, Doc. n° 2050/2) visant à ajouter, dans l'article 46, 9, inséré par l'article 11, - qui permet la liquidation en cas de renonciation à toute activité professionnelle par un commerçant ou un artisan qui est admis à la retraite - la condition que l'intéressé n'ait pas procédé à une vente en liquidation au cours de l'année précédente pour le motif visé au point 4 ou pour le motif visé au point 6 du même article 46. Bien que l'auteur de l'amendement ne soit pas opposé à la possibilité prévue par le nouveau point 9, il estime qu'il faut éviter que cette possibilité soit cumulée avec celles offertes aux points 4 et 6, et ce, afin que le délai de douze mois ne soit pas dépassé.

Le vice-premier ministre constate que les liquidations sont un moyen très prisé pour doper les ventes. Les abus sont par conséquent innombrables. Il paraît dès lors logique, si l'on veut garantir un minimum de loyauté commerciale, d'interdire que la possibilité offerte au point 9 et celles offertes aux points 4 et 6 soient cumulées.

*
* *

L'amendement n° 1 de M. Demotte ainsi que l'article 11, ainsi modifié, sont adoptés par 10 voix et une abstention.

Art. 12 et 13

Ces articles ne donnent lieu à aucune observation et sont adoptés par 10 voix et une abstention.

Art. 14

Le vice-premier ministre signale qu'il y a lieu d'apporter une correction au texte. Il convient en effet, dans un souci de clarté, de remplacer les mots «en application de cette même loi» par les mots «en application de cette dernière loi».

*
* *

Art. 7 tot 10

Bij deze artikelen worden verder geen opmerkingen gemaakt.

Ze worden aangenomen met 10 stemmen en 1 onthouding.

Art. 11

De heer Demotte dient een amendement nr. 1 (Stuk nr. 2050/2) in. Dit beoogt in het door art. 11 ingevoerde artikel 46, 9° - dat een uitverkoop mogelijk maakt voor een handelaar of ambachtsman die elke beroepsactiviteit verzaakt omwille van opruststelling - de voorwaarde toe te voegen dat de betrokkene in de loop van het vorig jaar geen uitverkoop heeft gehouden op grond van de punten 4° of 6° van het zelfde artikel 46. Hoewel de indiener geen bezwaar heeft tegen de door het nieuwe 9° ingevoerde mogelijkheid, dient de cumulatie ervan met de door de punten 4° en 6° geboden mogelijkheden te worden vermeden, teneinde de duur van 12 maanden niet te laten overschrijden.

De vice-eerste minister stelt vast dat uitverkopen een zeer gegeerd middel blijken te zijn om de verkoop op te drijven. De misbruiken zijn dan ook ontelbaar. Het lijkt dan ook logisch, met het oog op een minimum aan commerciële loyauteit, de cumulatie van het 9° met de door de punten 4° en 6° geboden mogelijkheden te verbieden.

*
* *

Amendement nr. 1 van de heer Demotte, evenals het aldus gewijzigde art. 11, wordt aangenomen met 10 stemmen en 1 onthouding.

Art. 12 en 13

Bij deze artikelen worden verder geen opmerkingen gemaakt.

Ze worden aangenomen met 10 stemmen en 1 onthouding.

Art. 14

De vice-eerste minister signaleert een tekstcorrectie. Met het oog op de duidelijkheid dienen de woorden «in toepassing van dezelfde wet» vervangen door de woorden «in toepassing van deze laatste wet».

*
* *

L'article 14, ainsi corrigé, est adopté par 10 voix et une abstention.

Art. 15 à 19

Ces articles ne donnent lieu à aucune observation et sont adoptés par 10 voix et une abstention.

Art. 20

M. Willems présente un amendement n° 10 (Doc. n° 2050/3). Il fait observer que cet amendement remplace ses amendements n°s 2 et 3 à l'article 2 et intègre en outre l'amendement n° 9 du gouvernement. L'amendement n° 10 vise à insérer, dans l'article 77, § 1er, proposé, un 4° (nouveau), qui définit la notion de «services financiers» en vue de l'application de la nouvelle section 9 - «Des contrats à distance». Il renvoie à la discussion de l'article 2.

M. Willems présente ensuite un amendement (n° 6 - Doc. n° 2050/3) visant à supprimer l'article 77, § 2, alinéa 2, proposé à l'article 20. Cet alinéa 2 permet au Roi de rendre certaines dispositions de la section 9 «Des contrats à distance» - qui, aux termes de l'article 77, § 2, alinéa 1er, ne s'applique pas aux services financiers - néanmoins applicables aux contrats portant sur les services financiers ou à certaines catégories de ces contrats.

L'auteur fait observer qu'une directive particulière est en préparation pour réglementer la vente à distance dans le secteur financier, directive qui sera radicalement différente de la directive générale concernant les contrats à distance. Il serait dès lors préférable que la transposition de la directive sur la vente à distance de services financiers s'opère au moyen d'une loi.

Le vice-premier ministre rappelle que les services financiers forment une catégorie particulière de la notion de services. Ils tombent dans le champ d'application de la loi sur les pratiques du commerce.

La section «des contrats à distance» s'applique, il faut le souligner, tant aux produits qu'aux services. Ici, on a cependant prévu une exception : cette section ne s'applique pas aux services financiers. Nulle part ailleurs dans la loi sur les pratiques du commerce on ne retrouve une telle exception. Le texte proposé par le gouvernement comporte ainsi le compromis suivant :

- on exclut les services financiers de la section,

Art. 14, aldus verbeterd, wordt aangenomen met 10 stemmen en 1 onthouding.

Art. 15 tot 19

Bij deze artikelen worden verder geen opmerkingen gemaakt.

Ze worden aangenomen met 10 stemmen en 1 onthouding.

Art. 20

De heer Willems dient een amendement nr. 10 (Stuk nr. 2050/3) in. Hij wijst erop dat dit amendement zijn amendementen nrs 2 en 3 bij art. 2 vervangt en bovendien het amendement nr. 9 van de Regering integreert. Door amendement nr. 10 wordt in het voorgestelde art. 77, § 1, een nieuw 4° ingevoerd, dat een definitie bevat van «financiële diensten», met het oog op de toepassing van de nieuwe Afdeling 9 - «Overeenkomsten op Afstand». Hij verwijst naar de bespreking van artikel 2.

De heer Willems dient vervolgens een amendement nr. 6 (Stuk nr. 2050/3) in. Dit beoogt het door artikel 20 voorgestelde art. 77, § 2, tweede lid, te schrappen. Dit tweede lid geeft de Koning de mogelijkheid zekere bepalingen van de door art. 20 ingevoegde nieuwe afdeling 9° «Overeenkomsten op afstand - die luidens het eerste lid van art. 77, § 2 niet van toepassing is op financiële diensten - toch van toepassing te verklaren op overeenkomsten betreffende financiële diensten of categorieën ervan.

De indiener wijst erop dat immers een aparte richtlijn wordt voorbereid voor de verkoop op afstand in de financiële sector, die grondig zal verschillen van de algemene richtlijn inzake de op afstand gesloten overeenkomsten. Het verdient dan ook de voorkeur om de omzetting van de richtlijn over de verkoop op afstand van financiële diensten te laten plaatsvinden door een wet.

De financiële diensten zijn een bijzondere categorie binnen de dienstensector, aldus *de vice-eersteminister*. Ze vallen onder de toepassing van de wet betreffende de handelspraktijken.

Er dient te worden aangestipt dat de afdeling «op afstand gesloten overeenkomsten» van toepassing is op zowel de producten als de diensten. Terzake is echter in een uitzondering voorzien : die afdeling geldt niet voor de financiële diensten. Een dergelijke uitzondering is nergens elders in de wet betreffende de handelspraktijken te vinden. De door de regering voorgestelde tekst bevat aldus het volgende vergelijk :

- de financiële diensten worden uitgesloten van de afdeling,

- mais on autorise le Roi à les réintroduire moyennant les modalités qui pourraient se révéler nécessaires, soit dans le cadre de la transposition de la future directive européenne actuellement en chantier, soit de Sa propre initiative si cette directive ne voit pas le jour.

Il n'y aucune raison de supprimer cette délégation royale, la transposition de directives n'étant nullement une matière réservée au Parlement.

M. Willems présente ensuite un amendement (n° 7 - Doc. n° 2050/3) qui vise à supprimer, au nouvel l'article 82, § 2, alinéa 1er, la condition prévoyant que le consommateur doit consentir préalablement à l'envoi de courrier électronique par un vendeur à distance. Il précise que cet amendement forme un tout avec son amendement n° 8 à l'article 5. Il renvoie à la discussion et à la justification des deux amendements.

Le président fait observer qu'une correction technique doit être apportée au même article 82, § 2, alinéa 1er, deuxième tiret, proposé: dans le texte néerlandais, le mot «télécopieur» doit être remplacé par le mot «fax». Cette terminologie est d'ailleurs conforme à celle de la directive.

*
* *

L'amendement n° 6 de M. Willems est retiré. Les amendements nos 10 et 7 du même auteur, ainsi que l'article 20 ainsi modifié et corrigé, sont adoptés par 10 voix et une abstention.

Art. 21 à 28

Ces articles ne donnent lieu à aucune observation et sont adoptés par 10 voix et une abstention.

*
* *

L'ensemble du projet de loi est adopté par 10 voix et une abstention.

- maar de Koning wordt ertoe gemachtigd om ze opnieuw in te voeren op voorwaarde dat de nadere regels worden vastgesteld die nodig mochten blijken, hetzij in het kader van de omzetting van de Europese richtlijn die thans op stapel staat, hetzij op Zijn eigen initiatief indien de richtlijn er niet zou komen.

Er is geen enkele reden om die machtiging aan de Koning weg te laten aangezien de omzetting van richtlijnen geenszins een exclusieve aangelegenheid van het Parlement is.

De heer Willems dient vervolgens een amendement nr. 7 (Stuk nr. 2050/3) in. Dit beoogt, in het nieuwe art. 82, § 2, eerste lid, de noodzakelijke voorafgaande instemming van de consument, voor het versturen door een verkoper op afstand van elektronische briefwisseling, te schrappen. Dit amendement moet samengelezen worden met zijn amendement nr. 8 op dit artikel 5, aldus de indiener. Hij verwijst naar de bespreking aldaar en naar de toelichting bij de 2 amendementen.

De voorzitter wijst erop dat in hetzelfde voorgestelde art. 82, § 2, eerste lid, tweede streepje, een technische verbetering dient aangebracht : in de Nederlandse tekst dient het woord «télécopieur» vervangen door het woord «fax». Dit stemt trouwens overeen met de terminologie van de Richtlijn.

*
* *

Amendement nr. 6 van de heer Willems wordt ingetrokken. De amendementen nrs 10 en 7 van dezelfde indiener, evenals het aldus gewijzigde en verbeterde artikel 20, worden aangenomen met 10 stemmen en 1 onthouding.

Art. 21 tot 28

Bij deze artikelen worden verder geen opmerkingen gemaakt.

Ze worden aangenomen met 10 stemmen en 1 onthouding.

*
* *

Het gehele wetsontwerp wordt aangenomen met 10 stemmen en 1 onthouding.

B. Projet de loi n° 2051 / 1

Art. 1 à 4

Ces articles ne donnent lieu à aucune observation et sont adoptés par 10 voix et une abstention.

*
* *

L'ensemble du projet de loi est adopté par 10 voix et une abstention.

*
* *

La proposition de loi n° 1220/1 de MM. Tavernier et J.-P. Viseur devient par conséquent sans objet.

Le rapporteur,

Le président,

L. WILLEMS

J. ANSOMS

B. Wetsontwerp nr. 2051 / 1

Art. 1 tot 4

Bij deze artikelen worden verder geen opmerkingen gemaakt.

Ze worden aangenomen met 10 stemmen en 1 onthouding.

*
* *

Het gehele wetsontwerp wordt aangenomen met 10 stemmen en 1 onthouding.

*
* *

Het wetsvoorstel nr. 1220/1 van de heer Tavernier en J.-P. Viseur komt bijgevolg te vervallen.

De rapporteur,

De voorzitter,

L. WILLEMS

J. ANSOMS